

10 929

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ἦτοι

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ.

ἐκδιδόμενον κατὰ μῆνα

(εἰς δύο τυπογραφικὰ φύλλα)

ὑπὸ

ΖΑΧΑΡΙΟΥ Δ. ΛΑΜΠΙΣΗ.

Τὸν γὰρ μὴ δυνάμενον δοῦναί τε
καὶ δέξασθαι λόγον, ἀνεπιστή-
μονα εἶναι (φημί)· προσλαβόντα
δὲ λόγον δυνατόν τε ταῦτα πάντα
γεγονέναι, καὶ τελέως πρὸς ἐπι-
στήμην ἔχειν.

Πλάτ. Θεαιτητ.

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1842.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ

1911

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ

99

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜ. ΙΟ. — Ἰούνιος 1842. — ΤΟΜ. Α΄.

ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

[Συνέχ. ἀπ. Σελ. 259 Ἀριθμ. 9]

Γ΄. ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ.

Τὰ διάφορα ἀντίτυπα τῶν ποιητικῶν καὶ πεζῶν συγγραμμάτων τῶν Ἑλλήνων εἶναι τὰ ἀξιολογώτερα λείψανα τῆς Φιλολογίας των. Δι' αὐτῶν οὐ μόνον ἡ Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ ἀνεφάνη καὶ γενικῶς εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν πολυτίμων τούτων κειμηλίων ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἀναγέννησις τῶν φώτων εἰς τὴν Εὐρώπην. Μ' ὅλον ὅτι δὲ τὰ πλείοτερα σχεδὸν τῶν σωζομένων Ἑλληνικῶν συγγραμμάτων ἐξεδόθησαν ἤδη διὰ τοῦ τύπου, τὰ χειρόγραφα αὐτῶν μ' ὅλον τοῦτο, καὶ μάλιστα τὰ ἀρχαιότερα. Ξεωροῦνται ἀκόμη ὡς οὐσιωδέστατα ἀντικείμενα ἐρεύνης εἰς τοὺς ἐραστὰς τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.

Αἱ ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ νομίσματα ὑπερέχουσι πολὺ ὡς πρὸς τὴν ἀρχαιότητα, τὰ Χειρόγραφα. Διότι παρεκτὸς τῶν Ἡρακλείων [*] λεγομένων Εἰλητηρίων, καὶ ὀλίγων τινῶν Αἰγυπτιακῶν παπύρων, οὐδὲ ἐν τὴν σήμερον σώζεται ἀντίγραφον γενόμενον καθ' ὃν ἔζη ὁ συγγραφεὺς χρόνον, ἢ ἀντιγεγραμ-

[*] Ὅρ. Φιλολογ. Ἀρδρ. Πομπήιοι καὶ Ἡράκλεια. Σελ. 52.

μένον ἀμέσως ἐκ τοῦ πρωτοτύπου. Τ' ἀρχαιότερα διασωζόμενα χειρόγραφα εἶναι μικρὸν τι πρὸ τῆς ἑκτης, καὶ μετὰ τὴν ἑκτὴν ἑκατονταετηρίδα γεγραμμένα· ἄλλα καὶ πολλὰ ὀλίγα ἐκ τούτων δύνανται πάλιν ν' ἀναχθῶσιν ἀκριβῶς εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην.

Ἡ ἀπώλεια τῶν χειρογράφων ἀποδίδεται κατὰ τι μὲν εἰς τὴν ὁποίαν ἔπαθον φθορὰν κατὰ διαφόρους περιστάσεις, κατὰ τι δὲ εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ φυσικὰς τῆς Ἑλλάδος συμφορὰς, καὶ κατὰ τι εἰς τὴν ἄγνοιαν καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν τοῦ μεσαιῶνος, ἐξ ὧν ἐπήγασεν ἢ καταφρόνησις καὶ παράβλεψις τῶν ἱερῶν τούτων λειψάνων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Προσθετέον δ' εἰς τὰς ἀνωτέρω αἰτίας καὶ τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθησαν πολλοὶ ἐκ τῶν ἐκδοτῶν συνήθειαν, ἀφοῦ ἐτύπονον τὰ χειρόγραφα, ἢ ἐλάμβανον μέρος ἐξ αὐτῶν, ν' ἀπορρίπτωσιν ὅλως διόλου τὸ ὑπόλοιπον ὡς ἄχρηστον.

Ἡ ἀπώλεια τῶν χειρογράφων ἀποδίδεται πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀξιοδρήνητον καταστροφὴν τῶν Βιβλιοθηκῶν, καὶ μάλιστα τῆς περιφήμου Ἀλεξανδρινῆς, εἰς τὴν ἀβέλτερον ἀτομικὴν τῶν ἀντιγραφῶν ἀπέχθειαν εἰς τινας τῶν συγγραφέων, καὶ εἰς τὴν συνήθειαν ἐπίσης καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων [ἧτις ἐπέρασεν ἀκολούθως καὶ εἰς τοὺς χριστιανοὺς] νὰ ρίπτωσιν εἰς τὰς φλόγας τοῦ πυρὸς τὰ συγγράμματα, εἴτε πρὸς ποιῆν τῶν συγγραφέων, εἴτε πρὸς περιορισμὸν τῆς διαδόσεως τῶν φρονημάτων ἐκείνων. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα μάλιστα, πολλοὶ τῶν αὐτοκρατόρων κατήντησαν νὰ καίωσι τὰ συγγράμματα τῶν ἁρίστων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, ἐπὶ λόγφ τοῦ νὰ ἐκριζώσωσι παντελῶς τὴν ἀρχαίαν πολυδεΐαν.

Μ' ὅλην δὲ τὴν ὁποίαν ἔπαθον φθορὰν τὰ ἀρχαῖα ταῦτα τῶν Ἑλλήνων κειμήλια, μέγας αὐτῶν ἀριθμὸς μ' ὅλον τοῦτο διεσώθη, κυρίως εἰς Μοναστήρια καὶ Μητροπόλεις. Τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀνήκουσιν εἰς τὸν μεσαιῶνα, τὰ δὲ πλειότερα ἐγιναν κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῶν γραμμάτων εἰς τὴν δεκάτην τρίτην καὶ δεκάτην τετάρτην ἑκατονταετηρίδα καὶ τὸ πρῶτον ἡμισυ τῆς δεκάτης πέμπτης, πρὸς χρῆσιν τῶν σχολείων καὶ τῶν πεπαιδευμένων. Καὶ μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν δὲ τῆς

Τυπογραφίας, ἐνῶ ἀκόμη ἡ τέχνη αὕτη ἦτον ἀτελής, ἐσυνείθιζον νὰ μεταχειρίζωνται τὰ χειρόγραφα.

Δύσκολον εἶναι νὰ δυνηθῶμεν νὰ γνωρίσωμεν καλῶς τὰ χειρόγραφα. καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐγράφησαν. Πληροφορίας τινὰς μόνον δύναμεθα νὰ λάβωμεν περὶ αὐτῶν ἐκ τῶν χαρακτήρων, (οἳ ὦν εἶναι γεγραμμένα) ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν διαστημάτων καὶ τῆς διευθύνσεως τῶν γραμμάτων, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐπιτετμημένων λέξεων, καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐν γένει τῶν χειρογράφων. Τὰ ἀρχαιότερα Ἑλληνικὰ χειρόγραφα, ὡς καὶ αἱ ἐπιγραφαί, εἶναι γεγραμμένα εἰς εἶδος κεφαλαίων γραμμάτων, ἄνευ οὐδενὸς μεταξὺ τῶν λέξεων διαστήματος, καὶ ἄνευ τόνων. Διότι, μὲν ὅτι τὰ σημεῖα τοῦ τονισμοῦ εὐρέθησαν 200 Πρ. Χριστ. παρὰ τοῦ Γραμματικοῦ Ἀριστοφάνους, δὲν ἦσαν ὅμως εἰς χρῆσιν πρὶν τῆς ἐβδόμης (ἀπ. Χρ). Ἑκατονταετηρίδος. Τὰ κεφαλαῖα γράμματα τὴν ὀγδόην καὶ ἐνάτην Ἑκατονταετηρίδα εἶχον πλαγίαν τινὰ κλίσιν, καὶ ἦσαν μακρότερα. Ἐκ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης ἤρχισαν νὰ ἐπιτέμνωσι τὰς λέξεις, καὶ νὰ εἰσάγωσι μικρότερον ὕψος γραφῆς. Μετὰ τὴν δωδεκάτην δ' Ἑκατονταετηρίδα, νέοι χαρακτῆρες καὶ ἐπιτομαὶ λέξεων εἰσήχθησαν, καὶ μεγαλητέρα ποικιλία εἰς τὰ σχήματα τῶν γραμμάτων ἀνεφάνη.

Τὰ ἀκόλουθα θεωροῦνται ὡς ἀρχαιότερα Ἑλληνικὰ χειρόγραφα.— Ὁ Ἀλεξανδρινὸς Κώδης, ὁ Βατικανὸς Κώδης, ὁ Κοττονιανὸς Κώδης καὶ ὁ Κολβερτινὸς Κώδης. Ἐτι δὲ χειρόγραφον τοῦ Διοσκορίδου, καὶ ἕτερον, τῶν ἀπάντων τοῦ Πλάτωνος. Εἰς ταῦτα δὲ προσθετίον καὶ τὰ προαναφερθέντα Ἡράκλεια Εἰλητήρια καὶ τοὺς Αἰγυπτίους Παπύρους.

Ὁ Ἀλεξανδρινὸς Κώδης σύγκειται ἐκ τεσσάρων τόμων πρώτου μήκους, περιλαμβάνων τὴν Μετάφρασιν τῶν Ἑβδομήκοντα μετὰ τῶν Ἀποκρύφων βιβλίων, τὴν Νεάν Διαθήκην, καὶ τινὰ ἄλλα τεμ-

σημείωσιν τῆς χρονολογίας. Ἐγγραφή δὲ 6404 ἔτη κτισ. κόσμ. (ὡς ἀναφέρεται ἐν αὐτῷ), ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Βασιλείου.—Ὁ Δορβίλλος (εἰς Χαρίτων). λέγει ὅτι εἶχεν ἀντίγραφον τοῦ Εὐκλείδου ἀρχαιότερον τοῦ χειρογράφου τούτου (ἐν ἔτος, καὶ ὁ Μοντεφαλκῶνιος εἰς τὴν Παλαιογραφίαν του (σελ. 42) ἀναφέρει ὅτι ἶδεν ἕτερον χειρόγραφον Ἑλληνικὸν ἐξ ἔτη γεγραμμένον πρὸ τούτου. Καὶ τὰ δύο ταῦτα χειρόγραφα μὴ ὄλον τοῦτο ἠφανίσθησαν. (*))

Τὰ Ἑράκλεια Εἰλητήρια ἢ Εἰλήματα εὐρέθητα εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τῆς Ἑρακλείας, εἶναι ἀξιοσημείωτα διὰ τὴν ἀρχαιότητά των μᾶλλον ἢ διὰ τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Κατ' ἀρχὰς διήγειραν μεγάλως τὴν προσοχὴν τῶν πεπαιδευμαίων. Τὰ πλείοτερα ἐξ αὐτῶν ὅμως ἐκτυλισθέντα μετεβλήθησαν ἀμέσως εἰς κόνιν· εἰς δὲ τὰ λοιπὰ, (μὴ ὄλον ὅτι μεγάλοι κόποι ἐγίναν εἰς τὴν ἐκτύλιξιν αὐτῶν) ἐμεταιώθησαν διόλου αἱ ἐλπίδες τῶν Φιλολόγων, καθότι δὲν εὐρέθη εἰς αὐτὰ εἰμὴ τὸ οὐχὶ τοσοῦτον ἀξιόλογον περὶ Μουσικῆς σύγγραμμα τοῦ Φιλοδήμου.

Οἱ Αἰγύπτιοι πάπυροι, ὄντες γεγραμμένοι Ἑλληνιστί, εὐρέθησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ θεωροῦνται ὡς τὸ ἀρχαιότατον χειρόγραφον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Τρεῖς ἐξ αὐτῶν χρονολογοῦνται ὡς γεγραμμένοι πρ. Χριστ. Ὁ ἀρχαιότερος (113 πρ. Χριστ.) ἐφέθη εἰς τὴν Εὐρώπην παρὰ τοῦ Κασάτου τὸ 1822, καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Βασιλικὴν βιβλιοθήκην τῆς Γαλλίας. Εἶναι δὲ 16 ἡμισ. ποδ. τὸ μῆκος καὶ 8 τὸ πλάτος, καὶ περιέχει 505 σελίδ. Περιλαμβάνει δὲ συνθήκην τινὰ ἢ πωλητήριον μέρους γῆς πλησίον τῆς Πτολεμαΐδος. Καὶ ὁ χρονολογούμενος δὲ τὸ 104 πρ. Χριστ. περιέχει ὁμοίως συμφωνίαν τινὰ, καὶ εὐρέθη ἐπίτινος τάφου. Ὁ χρονολογούμενος 82 πρ. Χριστ. εἶναι ἀξιοσημείωτος ὡς ἐμπεριέχων, παρεκτός τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Αἰγυπτιακὴν

[*] Ὁρ. Τὰ εἰς Ἰσοκράτ. Προλεγόμεν. Κορ.

γραφὴν, κατὰ τὸν ἐγγώριον τρόπον. Ἄλλοι δὺο ἐκ τῶν παπύρων ἀνάγονται εἰς τὴν δευτέραν ἑκατονταετηρίδα ἀπ. Χριστ. οἱ δὲ λοιποὶ ἀναφέρονται εἰς τὴν πέμπτην, ἢ ἀργότερα.

Χάριν περιεργείας ὑποσυνάπτομεν ἐνταῦθα τὰς κυριωτέρας βιβλιοθήκας, ἐνθα εὐρίσκονται αἱ ἀρισταὶ συλλογαὶ τῶν Ἑλληνικῶν χειρογράφων.—Εἰς Ἰταλίαν. Ἡ ἐν Νεαπόλει βασιλικὴ βιβλιοθήκη, καὶ ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ἀ. Αἰγυπτινίου ἢ ἐν Τουρίνφ βασιλικὴ βιβλιοθήκη ἢ ἐν Ῥώμῃ βασιλικὴ βιβλιοθήκη καὶ ἄλλαι τινὲς ἰδιωτικαὶ ἢ ἐν Βενετία τοῦ Ἀ. Μάρκου καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἰδιωτικαὶ συλλογαὶ ἢ ἐν Φλωρεντία βιβλιοθήκη τῶν Μεδίκων περιέχουσα μίαν ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων συλλογῶν τῶν χειρογράφων ἢ ἐν Μεδιολάνοις Ἀμβροσιανὴ βιβλιοθήκη.—Εἰς Ἰσπανίαν. Ἡ Ἐσκουριαλινὴ βιβλιοθήκη.—Εἰς Γαλιαν. Ἡ ἐν Παρισίοις βασιλικὴ βιβλιοθήκη περιέχουσα πολλὰ τῶν χειρογράφων ἅτινα πρότερον ἀνήκον εἰς ἄλλας βιβλιοθήκας.—Εἰς Ἀγγλίαν. Αἱ εἰς Καμβρίαν βιβλιοθήκαι ἢ ἐν Ὁξφόρδφ Βολδεΐα βιβλιοθήκη, καὶ τὸ ἐν Λονδίνφ Βριτανικὸν Μουσεῖον.—Εἰς Γερμανίαν. Ἡ ἐν Βιέννῃ αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἢ ἐν Μονάχφ τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας ἢ ἐν Λειψία βιβλιοθήκη τῆς Συγκλήτου αἱ βιβλιοθήκαι τῶν Δουκῶν τοῦ Βεϊμάρου καὶ Οὐλφενβούτελ ἢ ἐν Δρέσδη τοῦ βασιλέως τῆς Σαξωνίας. Εἰς Προυσίαν. Ἡ ἐν Βερολίνφ βασιλικὴ βιβλιοθήκη.—Εἰς Δανίαν. Ἡ ἐν Κοπεγχάγῃ βασιλικὴ βιβλιοθήκη.—Εἰς Ὀλλανδίαν. Ἡ εἰς Λεϋδένφ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου.—Εἰς Ῥωσίαν. Ἡ ἐν Μόσχφ βιβλιοθήκη τῆς Συνόδου.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ἀρθρ. η'.

—0—

ΝΥΚΤΕΡΙΔΕΣ.

Εἰς τὴν τάξιν τῶν Τετραχείρων λεγομένων Μαστοφόρων ἀνάγονται καὶ αἱ Νυκτερίδες. Ἐκ πρώτης προσόψεως τὰ ἀξιοπερίεργα ταῦτα ζῶα φαίνονται ὅτι ἐπέχουσι τὸν μεταξὺ τῶν τετραπόδων καὶ πτηνῶν τόπον· δὲν ὑψοῦνται ὁμως εἰς τὸν ἀέρα, εἰμὴ διὰ τῆς ἐκτεινομένης περὶ τὸ σῶμα αὐτῶν μεμβράνης.

Ὁ ὄργανισμὸς τῆς Νυκτερίδος διεγείρει τῶντι τὸν θάυμασμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ὀστέα τῶν ἐμπροσθίων αὐτῆς ποδῶν εἶναι ἄρκετὰ μακρὰ, καὶ συνέχονται μετὰ πλατείας τινὸς μεμράνης ἥτις δύναται νὰ περιμαζευθῇ εἰς ἀπείρους πτυχάς, ὅταν τὸ ζῶον θέλῃ ν' ἀναπαυθῇ, καὶ νὰ ἐπεκτανθῇ μεγάλως, ὅταν ᾖ ἀνάγκη νὰ πετάξῃ. Ἡ πτῖσις ὅμως τῆς Νυκτερίδος εἶναι ἄτακτος καὶ κοπιαστικῆ, καὶ πολλάκις συμβαίνει νὰ διακόπτηται καὶ ἀπὸ τὸ μικρότερον πρόσκομμα. Εἶναι δὲ καὶ ζωοτόκος, ὡς τὰ λοιπὰ Μαστοφόρα, καὶ γεννᾷ ἐν καὶ δύο (τὸ θῆρος), ἔχουσα καὶ τακτικὰ καταμήνια. Φαίνονται δὲ αἱ Νυκτερίδες περὶ τὸ θῆρος, καὶ ἵπτανται εἰς τὸ σκότος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Τὸν χειμῶνα δὲ σύρονται εἰς θερμὰ καὶ σκιώδη μέρη, μένουσαι μέχρι τῆς ἀνοιξέως εἰς ληθαργικὴν κατάστασιν, (αἰμωδιασμέναι) ἄνευ τροφῆς, καὶ αἱ μὲν ἐξ αὐτῶν κρεμῶνται εἰς τι μέρος (εἰς σπήλαια, εἰς δένδρα, κ τ λ.) μὲ τοὺς πόδας εἰς τὰ ἄνω, καὶ τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ κάτω, αἱ δὲ προσκολλῶνται εἰς τοὺς τοίχους, ἄλλαι δὲ τελευταῖον ἐμβαίνουν εἰς τὰς τρύπας. Τρέφονται δ' αἱ Νυκτερίδες μὲ κώνωπας, νυκτερινὰς πεταλούδας, ζωῦφια κ τ λ. Τρῶγουσι δὲ καὶ κρέας, καὶ κοιμῶνται τὸν πλειότερον καιρὸν τῆς ζωῆς των.

Τὰ εἶδη τῶν Νυκτερίδων εἶναι πάμπολλα, καὶ ἡ μεγαλητέρα αὐτῶν διαφορὰ ὑπάρχει εἰς τὰ ὄτα καὶ τὴν ρίνα, ἐξ ὧν καὶ διαφόρους ὀνομασίας λαμβάνουσιν. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς Μαδαγασκάρ καὶ ἄλλας νήσους, καὶ εἰς τὴν Μεσημβρινὴν Ἀσίαν εὐρίσκονται χονδρόταται Νυκτερίδες ὡς κόρακες, αἵτινες καὶ προσβάλλουσι κατὰ τῶν ἀνθρώπων ριπτόμεναι καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ δαγκάνουσαι αὐτοὺς σκληρότατα. Θανατόνουσι δὲ καὶ τὰ μικρὰ κτήνη καὶ τὰ πουλῖα· διὸ καὶ Ἰπτάμενοι Κύνες προσεκλήθησαν. Καὶ οἱ λεγόμενοι δὲ Ἰπτῶμενοι Γάτοι πρέπει νὰ ᾖ εἶδη Νυκτερίδων. Δύνανται δὲ νὰ ἡμερεθῶσι κατὰ τὰ ζῶα ταῦτα καὶ

Χουάιτ λέγει ὅτι ἰδε Νυκτερίδα λαμβάνουσαν τὰς μύϊας ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν. Πολλοὶ δὲ διὰ πείρας βεβαιοῦσιν ὅτι εἶδη τινὰ αὐτῶν ἔχουσιν ἰδιαιτέραν νόησιν, ὥστε, ἂν στερηθῶσι τῆς ὁράσεως, ν' ἀποφύγωσιν οἰονδήποτε πρόσκομμα.

Τὸ ἀξιοσημειότερον εἶδος Νυκτερίδος εἶναι εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὸ λεγόμενον Βαμπύρ, διὰ τὴν ὑπερβολικὴν του δίψαν εἰς τὸ αἷμα. Προσκολλᾶται δὲ αὕτη εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα ἐνῶ κοιμῶνται, καὶ τοσοῦτον πιπιλίζει τὸ αἷμα αὐτῶν, ὥστε συνεπιφέρει ἀμέσως τὸν θάνατον. Αἱ Νυκτερίδες δ' αὐτὰι κατηπάνισαυ καὶ ἅπαντα τὰ περὶ τὸν Ἀμαζόνα ποταμὸν κτήνη ἅτινα ἐπίτηδες εἶχον μετακομίσειν ἐκεῖσε πρὸς αὐξήσιν τοῦ γένους των. Ἴσως δὲ ἐκ τῶν ζῶων τούτων συνέλαβον καὶ οἱ παλαιοὶ τὴν περὶ τῶν μυθολογουμένων Ἀρπυιῶν ἰδέαν, περὶ ὧν καὶ ἐλέγετο ὅτι εἶχον ὑπερβολικὴν πείναν. Εἶναι δὲ περιέργον ὅτι τὰ ζῶα ταῦτα δὲν σαγκάνουσι μὲ ὄρμην, διότι τότε ἠδύναντο νὰ ἐξυπνίσωσιν οἱ ἀνθρώποι, ἀλλὰ διὰ τῆς γλώσσης των (ἣτις τραχεῖα οὖσα ἔχει λεπτοτάτας τινὰς ἀκμὰς εἰς εἶδος τριαίνης) ἀνοίγουσιν ἐλαφρῶς τοὺς πόρους τοῦ δέρματος, καὶ οὕτω πιπιλίζουσιν ἀνεπαισθήτως τὸ αἷμα. Μετεκομίσθησαν δὲ τινὰ ἐκ τῶν ζῶων τούτων εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ζήσωσιν αὐτοῦ. Οἱ Ἰνδοὶ τρώγουσιν αὐτάς, καὶ βεβαιοῦσιν ὅτι τὸ κρέας των εἶναι ἀξιόλογον.

Λέγεται ὅτι εἰς πολλὰ μέρη εἶδη τινὰ ἐκ τῶν ζῶων τούτων κρεμῶνται πολλάκις τὸ ἐν ἐκ τοῦ ἄλλου, εἰς εἶδος βότρυος, καὶ ὁ κ. Φώρστερ βεβαιοῖ ὅτι εἶδε πεντακοσίας τοῦλάχιστον Νυκτερίδας ἐπὶ τινος δένδρου κρεμαμένας, τὴν μίαν ἐκ τῆς ἄλλης, διὰ τῶν ἐμπροσθεν ἢ διὰ τῶν ὀπισθεν ποδῶν.

Ὁ Ναύαρχος Στεδμάν ἀναφέρει ὅτι κοιμώμενος ποτὲ εἰς ὑπαιθρον μέρος, εἰς Σουρινάμ, προσεβλήθη ὑπὸ τινος Νυκτερίδος. Ἐξυπνήσας, λέγει, τὸ πρῶτ' ἐπερὶ τὰς εἰσσεάσας ἄρας, ἐταράχθη μεγάλως ἰδὼν ὅτι

ἦτο κυλισμένος εἰς πηγμένον αἷμα, χωρίς νὰ αἰσθάνηται οὐδένα πόνον, παρέξ μικρᾶς τινὸς ἀτονίας. Ἐγερθεὶς, ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὸν χειρουργόν, ὅλος κεχρημένος μὲ τὸ αἷμα. Ἀφοῦ δ' ἔβαλεν ὀλίγον ταμβάκον εἰς τὴν φαινομένην μικρὰν τρύπαν, καὶ ἔπλυνε τὸ αἷμα καὶ ἀπὸ τὸ πρόσωπον καὶ ἀπὸ τὰ φορέματά του, ἐξήτασε καὶ τὸ μέρος ὅπου ἐκοιμάτο, καὶ ἐκ τῶν πολλῶν σωρῶν τοῦ πηγμένου αἵματος, ὁ χειρουργὸς ἔκρινεν ὅτι ἔχασε τοῦλάχιστον δώδεκα ἕως δέκα πέντε οὔγγιας αἵματος.— Ὁ Σταδμάν προσθέτει ὅτι τὰ ζῶα ταῦτα γνωρίζοντα δι' αὐτοματισμοῦ ὅτι ὁ ἄνθρωπος κεῖται εἰς βαθὺν ὕπνον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἵπτανται περὶ τὸν πόδα αὐτοῦ, καὶ ἐνόσω μὲ τὰ πτερὰ των κάμνουσιν ἀέρα εἰς αὐτὸν, δαγκάνουσι τὴν ἄκραν τοῦ μεγάλου δακτύλου· πλήν τοσοῦτον ὀλίγον, ὥστε μόλις νὰ φαίνηται, τὸ ὅποιον καὶ δὲν προξενεῖ σχεδὸν οὐδένα πόνον. Διὰ τῆς τρύπας δὲ ταύτης αἱ Νυκτερίδες ἀρχίζουσι νὰ ροφῶσι τὸ αἷμα ἐλαφρῶς, ἐξακολουθοῦσαι νὰ ἐξεμῶσι τὸ ὅποιον ἐπιπίλισαν, καὶ πάλιν νὰ πιπιλίζωσιν ἄλλο, ἕως οὐ μόλις νὰ δύναται νὰ πετῶσιν. Εἶδη δὲ τινὰ αὐτῶν δαγκάνουσι πρὸ πάντων εἰς τὰ ὦτα, καὶ πάντοτε εἰς μέρη ὅθεν τὸ αἷμα δύναται νὰ ρεύσῃ εὐκολώτερον.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

—0—

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ἢ Αἰ ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΙΑΙ.

Καθόσον ἡ πασίγνωστος περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης Ἐκατονταετηρίδος ἐπανάστασις τῆς Γαλλίας προώδευεν οὐσιωδῶς, πᾶν αἴσθημα πολιτισμοῦ ὤφειλε νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὴν πρῶην ἐναμβρυνομένην εἰς τὰ φῶτά της χώραν, καὶ ἡ παιδεία καὶ αἱ ἐπιστῆμαι νὰ ἐξορισθῶσιν ὀλοτελῶς ἀπ' αὐτῆς. Ὅθεν καὶ διὰ ψηφίσματος τῶν 1793 κατηργήθησαν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ

ἅπασαι αἱ ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΓ'. καὶ Λουδοβίκου ΙΔ'. συστηθεῖσαι ἑταιρεῖαι, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀκαδημαῖαι. Μετὰ τὴν πτώσιν ὁμως τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου τέρατος τῆς ἀνθρώπινης Ῥοβεσπιέρρου, τὸ ἔθνικόν Συμβατήριον, προτάσει τοῦ Ἀββᾶ Ἰρηγορίου, διώρισεν ἐπιτροπὴν τινα πρὸς ἀνέργεσιν καὶ διατήρησιν τῶν διαφόρων καταστημάτων τῆς Γαλλίας, καὶ σιμὰ τῶν ἄλλων, ἀντὶ τῶν προτέρων Ἀκαδημιῶν συνέστησε δι' ἰδιαιτέρου θεσπίσματος (Βρουμαίρου(*) 3. Δ'. ἔτος, 1795 Οκτωβ. 26) τὸ λεγόμενον Ἰνστιτούτον, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ διέταξεν ἀριθμὸν τινα μελῶν, ἅτινα ἐκλεξαν καὶ τοὺς ὑπολοίπους. — Δηρέθη δὲ τὸ Ἰνστιτούτον κατ' ἀρχὰς εἰς τρεῖς κλάσεις ἤτοι Περὶ τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, Περὶ τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν ἐπιστημῶν, καὶ Περὶ τῆς Φιλολογίας καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ἀκολουθῶς ὁμως Ναπολέον ὁ Βονοπάρτης (μέλος ὢν πρότερον τῆς Μαθηματικῆς κλά-

(*) Περειρηγείας χάριν καταχωροῦμεν ἐνταῦθα τὰ κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἀντικατασταθέντα ὀνόματα τῶν Μηνῶν, διότι ἴσως δέλουσι συμπέσει καὶ ἄλλοτε εἰς τὸ χεῖμενον.

Τὸ νέον ἔτος τῶν Γάλλων ἤρχιζε κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Φθινοπωρινῆς Ἰσημερίας, ἤτοι τὴν 21ην-- 22αν ἡμέρ. τοῦ Σεπτεμβρίου [N. E.] καὶ διηρεῖτο εἰς δώδεκα μῆνας ἐκ τριάκοντα ἡμερῶν, ὧν τὰ ὀνόματα

Βενδεμιαῖρ	Τρυγητής	Σεπτέμβριος	κτλ.
Βρουμαίρ.	Ὀμιχλιστής	_____	
Φριμαίρ	Παχμιστής	_____	
Νιβόζ	Χιονιστής	_____	
Πλουβιόζ	Βροχιστής	_____	
Βεντόζ	Ἀνεμιστής	_____	
Γερμινιάλ	Δενδρανοικτής	_____	
Φλορεάλ	Ἀνδιστής	_____	
Πραιριάλ	Χορτοφόρος	_____	
Μισσιδόρ	Θερμιστής	_____	
Τερμιδόρ	Θερμοδότης	_____	
Φρουκτιδόρ	Καρποδότης [Κ.]	_____	

Αἱ προσδετόμεναι δὲ μετὰ τὸν Φρουκτιδόρ πέντε ἡμέραι πρὸς ἀποπλήρωσιν τοῦ ἀληθοῦς ἐνιαυτοῦ ὀνομάσθησαν Κομπλιμανταίρ καὶ Σανκουλοτιδ, ἤτοι Συμπληρωματικαὶ καὶ Ξεβράκωται.

σεως τὸ 1797) γενόμενος ὑπατος, διήρесе (1803) τὸ Ἰνστιτούτον εἰς τέσσαρα μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον περιεῖχε τὰς Φυσικὰς καὶ Μαθηματικὰς ἐπιστήμας, τὸ δεύτερον, εἶχεν ὡς ἀντικείμενον τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ Φιλολογίαν, τὸ τρίτον τὴν παλαιὰν Ἱστορίαν καὶ Φιλολογίαν, καὶ τὸ τέταρτον, τὰς Καλὰς Τέχνας. Μετὰ δὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς βασιλείας, Λουδοβίκος ΙΗ΄ ἀντεκατέστησε 1816 Μαρτ. 21, τέσσαρας Ἀκαδημίας, ἧτοι α΄. Τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν β΄. τὴν Βασιλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς Φιλολογίας. γ΄. τὴν Βασιλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ δ΄. Τὴν Βασιλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν. αἵτινες καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ βασιλέως. Κατὰ δὲ τὸ 1832 συνεστήθη καὶ ἑτέρα Ἀκαδημία ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀκαδημία τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Τὰ εἰς ὅλας τὰς ἀκαδημίας κοινὰ κεφάλαια κυβερνῶνται διὰ τινος ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ 10 μελῶν (δύο ἐξ ἑκάστης ἀκαδημίας) καὶ προεδρευομένης παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως. Τὰ μέλη ἑκάστης Ἀκαδημίας δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν εἰς ὅλας τὰς ἄλλας, καὶ ἕκαστος λαμβάνει 1500 φρ. μισθόν, ἑλλείπων ὁμως ἐκ τῶν συνεδριάσεων, στερεῖται 300 φράγκων, ἅτινα καὶ διαμοιράζονται εἰς τοὺς ἀνελλιπῶς παρευρισκομένους εἰς αὐτάς. Ἐκάστη δ' ἀκαδημία ἔχει τοὺς ἰδίους αὐτῆς κανόνας, καὶ δύναται νὰ ἐκθέσῃ τὰ κεφάλαιά της κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς θέλησιν. Ἡ βιβλιοθήκη, αἱ συλλογαί, κτλ. τοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι κοινὰ καὶ εἰς τὰς πέντε ἀκαδημίας. Ἐμπεριέχει δὲ τὸ Ἰνστιτούτον 217 κατ' ὄνομα μέλη, 45 ἐλευθέρους λεγομένους ἀκαδημακοὺς, 31 συμπαρέδρους καὶ 219 ἀνταποκριτάς.

Καὶ ἡ μὲν Γαλλικὴ Ἀκαδημία σύγκειται ἐκ 40 μελῶν, ἅτινα ἐξετάζουσι τὰ οὐσιωδέστερα συγγράμματα τῆς Φιλολογίας, καὶ ἀποβλέπουσι κυρίως εἰς τὴν βελτιώσιν τῆς, γλώσσης. Ἡ ἀκαδημία αὕτη προσφέ-

ρει κατ' ἔτος δῶρον 1500 φρ. διὰ τὴν ποίησιν καὶ τὴν ῥητορικὴν. Προσφέρει δὲ δύο ἕτερα δῶρα, τὸ μὲν διὰ τὸ ἐπωφελέστερον εἰς τὰ ἥθη τοῦ λαοῦ πόνημα, τὸ δὲ δι' ἐνάρετον τινὰ πρᾶξιν ἀναφαινομένην εἰς τὰς κατωτέρας τῆς κοινωνίας κλάσεις.

Ἡ δὲ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ τῆς Φιλολογίας, σύγκειται ἐκ 40 μελῶν καὶ 10 ἐλευθέρων ἀκαδημαϊκῶν. Αἱ ἀξιολογώτεραι γλῶσσαι, αἱ ἀρχαιότερες καὶ τὰ τοικῦτα εἶναι τὰ ἀντικείμενα αὐτῆς. Ἡ κυριώτερα δὲ προτοχὴ τῆς Ἀκαδημίας ταύτης δίδεται εἰς τὴν ἀκριβῆ μεταφρασίν τῶν Ἑλληνικῶν, Ῥωμαϊκῶν καὶ Ἀνατολικῶν συγγραμμάτων εἰς τὴν Γαλλικὴν, καὶ εἰς διαφόρους συλλογὰς. Προσφέρει δὲ κατ' ἔτος δῶρον, 1500 φρ. διὰ φιλολογικὰ ὑπομνήματα, καὶ δίδει ἐγκόλπια (Μεδαλλία) εἰς τοὺς ὅσοι συνθέτουσι τὰ καλῆτερα ὑπομνήματα ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Γαλλίας.

Ἡ δὲ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν ἔχει 63 μέλη, 10 ἐλευθέρους ἀκαδημαϊκοὺς, καὶ 10 συμπαρέδρους. Διαιρεῖται δὲ εἰς τὰς ἀκολούθους ἑνδεκα τάξεις. Γεωμετρίας, 6 μέλη Μηχανικῶν, 6 Ἀστρονομίας, 6 Γεωγραφίας, Ναυτιλίας, 3 Γενικῆς φιλοσοφίας, 6 Χημείας, 6 Ὀρυκτολογίας, 6 Βοτανικῆς, 6 Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας κτλ. 6 Ἀνατομίας καὶ Ζωολογίας, 6 Ἰατρικῆς καὶ Χειρουργίας, 6. Τὰ διδόμενα ἐτήσια δῶρα ἐκ τῆς Ἀκαδημίας ταύτης εἶναι ἕως 3000 φρ. διὰ τὰς Φυσικὰς ἐπιστήμας· 1 διὰ τὴν πειραματικὴν Φυσιολογίαν, 1 διὰ τὰ στατιστικά, καὶ ἕτερον διὰ τὰ μηχανικά. Δίδει προσέτι βραβεῖα διὰ τὰς εἰς τὴν ἰατρικὴν καὶ χειρουργίαν γιγνομένης βελτιώσεις, ὡς καὶ διὰ τὴν εὐκόλυνσιν τοῦ τρόπου τοῦ θεραπεύειν τοὺς πάσχοντας, καὶ διὰ τὰ μέσα τοῦ νὰ καταστένωσιν ὀλιγώτερον ἐπίμοχθον ὅποιονδῆποτε ἐπάγγελμα ἢ τέχνην, ἔτι δὲ διὰ ἀνακαλύψεις καὶ συγγράμματα ἐκδοθέντα ἐντὸς τοῦ ἔτους· περὶ ὠφελίμων ἀντικειμένων, καὶ ἕτερον, διὰ τὴν κυριωτέραν ἀστρονομικὴν ἀνακάλυψιν ἢ παρατήρησιν.

Ἡ δὲ Ἀκαδημία τῶν Καλῶν Τεχνῶν σύγκεται ἐκ 40 μελῶν, 10 ἐλευθέρων ἀκαδημακῶν, καὶ 10 συμπαρίδρων. Διαιρεῖται δὲ εἰς πέντε μέρη, ἴτοι— Ζωγραφίας, 14 μέλη Γλυπτικῆς, 8 Ἀρχιτεκτονικῆς, 8 Χαλκογραφίας, 4 Μουσικῆς συνθέσεως, 6. Δίδει δὲ καὶ αὐτὴ ἐτήσια βραβεῖα. Οἱ λαμβάνοντες τὰ διὰ τὴν Ζωγραφικὴν, τὴν Γλυπτικὴν, τὴν Ἀρχιτεκτονικὴν καὶ τὴν Μουσικὴν σύνθεσιν μεγαλήτερα βραβεῖα, στέλλονται εἰς τὴν Ῥώμην πρὸς τελειοποίησιν, δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ δὲ Ἀκαδημία τῶν Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν σύγκεται ἐκ 30 μελῶν, 6 ἐλευθέρων Ἀκαδημακῶν, καὶ 8 συμπαρίδρων, καὶ ἐνασχολεῖται εἰς τὴν ἱστορίαν, καὶ τὰς ἠθικὰς καὶ ἱστορικὰς ἐπιστήμας.

Ἰδιαιτέρον γραμματεία ἔχει ἕκαστη Ἀκαδημία, καὶ δύο ἢ τῶν Ἐπιστημῶν. Ἐκαστὴ δὲ συνεδριάζει ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, καὶ ἡ ἐτήσια σύνοδος καὶ τῶν πέντε ὁμοῦ Ἀκαδημιῶν γίνεται κατὰ τὴν ἀ. τοῦ Μαΐου (Ε. Ν) Εἰς δημοσίους περιστάσεις τὰ μέλη τοῦ Ἰνστιτούτου ἐνδίδονται μέλαν φόρεμα, ἔχον ἐλαίόφυλλα κεντημένα μετὰ πρασίνης μετάξης.

[Ἐπεται Συνέχεια.]

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ.

[Συνέχ. ἀπὸ Σελ. 266 Ἀριθμ. 9]

Μετὰ τὴν σύντομον περὶ τοῦ Μηρολογίου ἐκθεσίν μας (Σελ. 260,) σκοπὸν εἶχομεν νὰ διαλάβωμεν ὀλίγα καὶ περὶ τινῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκουσῶν λέξεων, (ὡς περὶ ἑπακῶν, Κυριακῶν γραμμάτων, κτλ.) Μὴ θέλοντες ὅμως νὰ ἐπεκτανθῶμεν κατὰ τὸ παρὸν πλείοτερον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὸ ἀναβάλλομεν ἄλλοτε, ἀναφέροντες μόνον ὀλίγα τιὰ ἤδη περὶ τῶν ἐπισημοτέρων ἐποχῶν, μετὰ πάσης τῆς ἐνδεχομένης συντομίας.

Ἐποχὴ τῶν Ἰουδαίων ἢ τῆς δημιουργίας. Ἡ ἐποχὴ αὕτη ἀρχεται ἐκ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, καὶ ἡ χρῆσις αὐτῆς εἶναι

παλαιότητα. Οἱ Ἰουδαῖοι θέτουσιν αὐτὴν τὸ 3761^{ον} ἔτος πρ. Χριστοῦ. Οἱ Ἕλληνες, τὸ 5508^{ον} καὶ οἱ Δυτικοὶ τὸ 4404^{ον}. — Ἡ ἐποχὴ αὕτη δια πολλὰς αἰτίας εἶναι ἀσύμφωνος· ἂν ὁμως θελήσωμεν νὰ κρίνωμεν καλῶς τὸ πρᾶγμα, βλέπομεν ὅτι ἡ τῶν Ἑλλήνων χρονολογία βασιζομένη εἰς τὴν τῶν Ἑβδομήκοντα, εἶναι ὀρθότερα τῆς τῶν Δυτικῶν, καθότι οἱ μὲν Δυτικοὶ βασιζονται εἰς τὸ ἑβραϊκὸν τῶν χρόνων τοῦ Ἁγ. Ἱερωνύμου, οἱ δὲ ἑβδομήκοντα εἶχον ἑβραϊκὸν κείμενον 700 ἔτη ἀρχαιότερον, τὸ ὁποῖον παρεδέχοντο ὡς αὐθεντικὸν καὶ ἡ συναγωγὴ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, καὶ τὸ ὁποῖον μετεχειρίσθησαν καὶ οἱ Ἀπόστολοι (ὅτε διέφερον ἀπὸ τοῦ κατὰ τοὺς χρόνους αὐτῶν ἑβραϊκοῦ κειμένου), καὶ αὐτὸς ὁ Ἰουδαῖος Ἰώσηπος. Ἐκ τούτου δὲ φαίνεται, ὅτι τὸ παρά τῶν ἑβδομήκοντα μεταφρασθὲν ἑβραϊκὸν κείμενον ὡς ὀρθότερον, εἶχε καὶ ὀρθοτέραν χρονολογίαν ἢ τὸ παρά τοῦ Ἱερωνύμου μεταφρασθὲν. Προσθετέον δὲ ὅτι καὶ ἡ χρονολογία τῶν ἑβδομήκοντα συμφωνεῖ διὰ τοὺς μετὰ τὸν κατακλισμὸν χρόνους μὲ τὸ Σαμαρειτικὸν κείμενον, καὶ τὰ ἐπισημότερα χρονικὰ ὄλων τῶν ἀρχαίων λαῶν. (*)

Ἐποχὴ τοῦ Ἀβραάμ. Προσδιορίζεται αὕτη τὸ 2015 πρ. Χριστ. καὶ τὴν μεταχειρίζεται ὁ Εὐσέβιος εἰς τὴν Χρονολογίαν του.

Ἐποχὴ τῶν Ὀλυμπιάδων. Ἡ ἐποχὴ αὕτη ἀποδίδεται εἰς τὸν Τίμαιον, Σικελὸν συγγραφέα, ἀκμάσαντα κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐπομένως

(*) Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς ἀπεδείχθη ὅτι δύναται νὰ συμπέσῃ, κατὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα, μεταξὺ τοῦ 5200 καὶ τοῦ 5500, καὶ ἐπομένως ἢ παρὰ τοὺς Ἕλλητιν ἐν χρήσει τὴν σήμερον Χρονολογίαν ἀπὸ κτίσεως Κόσμου φαίνεται ὀρθότερα. Ἄλλ' ὅπως ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ὡς ἐκ τῆς εὐκαιρίας ταύτης συμβουλευόμεθα τινὰς τῶν Ὁμογενῶν, ἂν κρίπη μεταφράζοντες ἐκ τῶν Ἑυρωπαϊκῶν γλωσσῶν, καὶ πρὸς χρῆσιν τῶν σχολειῶν μάλιστα, ν' ἀφίνωμεν τὴν Λατινικὴν χρονολογίαν. Καὶ ἐσφαλμένη ἂν ἦτον ἡ ἡμετέρα, ἡμεδα ἠναγκασμένοι ἀτομικῶς νὰ τὴν φιλάττωμεν, πολλοὺ μίλλον ἐνῶ αὕτη φαίνεται ὀρθότερα ἐκείνης.

ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἀνάγεται πολλοὺς αἰῶνας μετὰ τὴν εἰσα-
 ξιν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κα-
 θότι, μεγάλης ἀβεβαιότητος οὔσης περὶ τοῦ χρόνου
 τῆς συστάσεως τῶν ἀγῶνων τούτων, ἔλαβον ὡς ἀρχὴν
 τῆς ἐποχῆς ταύτης, τὴν ἀφιονεῖκτον Ὀλυμπιάδα
 καθ' ἣν ὁ νικητὴς ἐτιμήθη τὸ πρῶτον μὲ ἀνδριάντα.
 Ἡ δὲ Ὀλυμπιάς αὕτη συνέπεσε κατὰ τὸ Φερινὸν ἡλιο-
 στάσιον τοῦ 776 ἔτους πρ. Χριστ.— Διτήρηκεσεν ἡ ἐποχὴ
 αὕτη μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοδοσίου, ἃν καὶ τε-
 νες θῆλωσιν ὅτι ἔφθασεν ἕως τοῦ Μαυρικίου (ὑπὲρ τὰ
 600 ἀπ. Χριστ.) ἔχει δὲ ἐκάστη Ὀλυμπιάς τεσσάρων
 ἐτῶν διάρκειαν, καὶ αὕτη μὲν σημειοῦται διὰ κεφαλαί-
 ων γραμμῶν, τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς διὰ μικρῶν γραμ-
 μάτων, ἢ διὰ τῶν Ἀραβικῶν χαρακτήρων, ὡς X N E',
 γ., ἧτοι 1842.

Ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐποχὴ. Ἡ ἐποχὴ αὕτη ἦτον ἐν
 χρήσει παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ διέμεινε μέχρι τῆς
 εἰσάξεως τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς. Βασιζέται δὲ εἰς
 τὴν ὑπὸ τοῦ Ῥωμύλου κτίσιν τῆς Ῥώμης ἀλλ' ἡ ἀρχὴ
 αὐτῆς ἀμφισβητεῖται. Κοινῶς ὅμως θέτεται τὸ 753
 πρ. Χριστ.

Ἐποχὴ τοῦ Ναβονάσσαρ ἢ Βαλαδάν. Ἡ
 ἐποχὴ αὕτη εἶναι ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων καὶ συνηθε-
 στέρων. Ἡ Ἀστρονομία μάλιστα ὠφελήθη μεγάλως
 ἐξ αὐτῆς. Μετεχειρίσθησαν δὲ τὴν ἐποχὴν ταύτην
 ὁ Πτολεμαῖος, Θεών ὁ Ἀλεξάνδρως, καὶ ἄλλοι ὡς καὶ
 ὁ Βουλλῶδος εἰς τὴν Φιλολαϊκὴν ἐπιγραφομένην
 Ἀστρονομίαν του.. Ὀφείλει δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς
 εἰς τὸν Ναβονάσσαρ, θεμελιωτὴν τοῦ δευτέρου βασιλείου
 τῆς Βαβυλῶνος, καὶ προσδιορίζεται εἰς τετράδα τινὰ
 14 φεβρ. 747. Σύγκειται δὲ ἐξ ἑλλειπῶν ἢ κενῶν ἐνιαυ-
 τῶν, ἧτοι συγκειμένων ἐκ 365 ἡμερῶν, καὶ, ἐπειδὴ τὴν
 μεταχειρίζοντο οἱ Χαλδαῖοι Ἀστρονόμοι, τὴν μετε-
 χειρίσθη καὶ ὁ Πτολεμαῖος, ὅστις συμφωνεῖ μεγάλως
 μετὰ τῶν ἀστρονόμων τῆς Ἀσίας. Σημειωτέον δὲ
 ὅτι μεταχειρίζοντο τὴν ἐποχὴν ταύτην μὲ τὴν χρῆσιν

τῶν Αἰγυπτιακῶν μηνῶν, καὶ τοῦτο μάλιστα ἠκολούθησαν καὶ οἱ μετὰ ταῦτα συγγραφεῖς κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Πτολεμαίου. Ὅντες δ' ἔλλιπεῖς οἱ ἐνιαυτοὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης, δὲν ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς μὲ τοὺς Ἰουλιανοὺς ἐνιαυτοὺς, διὸ καὶ κατασκευάσθησαν ἰδιαιτέροι πίνακες πρὸς συμφωνίαν αὐτῶν.

Ἰουλιανὴ Ἐποχὴ. Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ἀναμόρφωσις τοῦ χρονολογίου, 45 πρ. Χριστ.

Χριστιανικὴ Ἐποχὴ. Εἶναι περιφημότερα καὶ ἐπισημότερα ὄλων τῶν ἄλλων, ὡς ἔχουσα βάσιν τὸν ἐνιαυτὸν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐλαβε δὲ τὴν ἀρχὴν της κατὰ τὴν ἕκτην Ἐκατονταετηρίδα παρὰ τινος Δυτικοῦ Μοναχοῦ, Διονυσίου τοῦ Μικροῦ λεγομένου, ὅστις ἠρίθμησεν ὅτι ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Σωτῆρος συνέβη περὶ τὸ 754 ἔτος ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης. Εἰσήχθη δ' ἡ ἐποχὴ αὕτη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ κατὰ τὴν ἐβδόμην Ἐκατονταετηρίδα καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν. Ἐγένετο ὁμοῦ νόμιμος ἐποχὴ ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου, καὶ κατὰ τὴν δεκάτην Ἐκατονταετηρίδα ἐγένετο δεκτὴ κατ' ὄλην τὴν Εὐρώπην. Ἐκτοτε δὲ ἡ ἐποχὴ αὕτη χρησιμεύει προσφεύστατα ὡς χρονολογικὴ κλίμαξ διὰ τὰ πρὸ αὐτῆς καὶ τὰ μετ' αὐτὴν συμβαίνοντα. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ Διονύσιος ἔθεσε τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ 5 ἔτη μετὰ τὸν ἀκριβῆ χρόνον, ὡς ἀποδεικνύεται, πλὴν παρεβλέφθη τὸ λάθος τοῦτο, διὰ τὸ μὴ συμβῆ σύγχυσις εἰς τὴν χρονολογίαν.

Ἡ Μωαμεθανικὴ ἐποχὴ ἢ ἡ Ἐγείρα. Ἡ ἐποχὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται ὅλοι οἱ Μωαμεθανοί, βασίζεται εἰς τὴν ἡμέραν τῆς φυγῆς τοῦ Μωάμεθ, ἧτις συνέβη τὴν παρασκευὴν 6 Ἰουλίου, 1622. Οἱ ἐνιαυτοὶ τῆς ἐγείρας εἶναι καθαρῶς σεληνιακοί, ἐντὸς 33 ἔτων μένοντες ὀπισθεν τῶν Ἰουλιανῶν ἐνιαυτῶν 359 ἡμέρ. 3 ὥρ. καὶ 36'. Ὁ τρέχων ἐνιαυτὸς τῶν Μωαμεθανῶν εἶναι 1254.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΛΙΘΩΝ.

—0—

Μόνος ὁ ἐσωτερικὸς τῆς ψυχῆς καλλωπισμὸς κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἀληθῶς τιμιώτερον καὶ ἀνώτερον τῶν λοιπῶν ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀπόκτησις αὐτοῦ εἶναι δύσκολος, κατέφυγεν ὁ ἄνθρωπος ἐκπαλαί εἰς τὸν ἐξωτερικὸν καλλωπισμὸν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν. Διὰ τοῦτο ἐπενόησε τὰ πολυτελεῖ ἑνδύματα, καὶ πᾶν εἶδος καλλωπισμοῦ, καὶ ἐτίμησε μάλιστα πάντων τὰ λαμπρὰ καὶ σπάνια πράγματα, ἐλπίζων νὰ ἀποδειχθῇ διὰ τῆς ἀποκτήσεως τούτων ἀνώτερος τῶν λοιπῶν. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ λαμπρότατον καὶ σπανιώτατον τῆς γῆς προϊόν εἶναι οἱ πολυτίμοι λίθοι, διὰ τοῦτο ἐτίμησεν αὐτοὺς ἡ ἀνθρώπινος ματαιοφροσύνη ὑπὲρ πάντα τὰ φυσικὰ καὶ τεχνικὰ προϊόντα· ὅθεν ὑπῆρξαν ἐξ ἀρχῆς ἀξιολογωτάτη ἐμπορικὴ ὕλη. Ἐντεῦθεν ἡ ἀντίζηλος τέχνη ἐπιβουλεύουσα τὴν φύσιν, ἔσπευσε νὰ τὴν μιμηθῇ κατὰ τοῦτο τὸ εὐγενές προϊόν· ὅθεν ἐπλασεν ἐκ τοῦ ὕελου πάντα τὰ εἶδη τῶν πολυτίμων λίθων, πλὴν τοῦ ὀπαλλίου, οὕτως εὐφυῶς, ὥστε ἀπατᾷ καὶ τοῦ εἰδήμονος τὴν ὄρασιν. Ἄλλ' ἡ ὑπερβάλλουσα Στερότης τῶν πολυτίμων λίθων ἀπελέγχει τὴν ἀπάτην τῆς τέχνης, καὶ ἀποδεικνύει αὐτοὺς ἀνωτέρους, ἔχει μόνον τῶν τεχνικῶν λίθων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων τινῶν λαμπροτέρων φυσικῶν λίθων· διότι οἱ μὲν τεχνικοὶ λίθοι ἀκονίζονται ἐντὸς τινῶν ὥρῶν, καὶ ῥηνίζονται εὐκόλως· ὁ δὲ ἀδάμας, ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ σάπφειρος μόλις ἀκονίζονται ἐντὸς τινῶν ἡμερῶν, καὶ δὲν ξύονται ὀπωσοῦν, οὔτε ὑπὸ τῆς λεπτοτάτης Ἀγγλικῆς ῥήνης. Προσέτι καὶ ἡ Λάμψις τῶν ἀληθῶν πολυτίμων λίθων εἶναι πολὺ ἀνωτέρα τῆς τῶν ψευδολίθων λάμψεως· ἀλλ' αὕτη χρειάζεται γυμνασμένον ὀφθαλμόν.

Οἱ πονηροὶ ἄνθρωποι εἰς ἀπάτην τῶν ἀπλουστέρων ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς πολυτίμους λίθους τινὰ θραυματουργὰ ἰδιώματα, τὰ ὁποῖα ἐπίστευον

ποτέ καιροῦ ἐξ ἀπειρίας καὶ ἄνδρες σοφοί.

Τοὺς πολυτίμους λίθους μεταχειρίζονται, καθὼς καὶ τοὺς παλαιούς αἰῶνας, εἰς κατασκευὴν δακτυλιδίων, γυναικείων στολῶν, καὶ διαφόρων κειμηλίων. Πατρίς αὐτῶν εἶναι ἡ μεσημβρινὴ Ἀσία, καὶ μάλιστα αἱ Ἀνατολικαὶ Ἰνδίαι· κατὰ τοὺς νεωτέρους ὅμως καιροὺς εὐρέθησαν καὶ ἐπὶ τὴν Βρασιλίαν, ὅθεν φέρονται τώρα πολλοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην. Εὐρίσκονται δὲ κυρίως εἰς τὰ βουνά, καὶ ἐντὸς τῶν πετρῶν· ἀπαντῶνται ὅμως σποράδην καὶ ἐπὶ τὰς πεδιάδας, καὶ εἰς τοὺς ποταμούς, ὅπου φέρονται ἀποσπώμενοι διὰ τῆς βροχῆς ἀπὸ τὰ διαρρήγματα τῶν πετρῶν. Οἱ τελευταῖοι νομίζονται καλλήτεροι· ἄλλ' εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀκάθαρτοι, κακόςχημοι, καὶ ἐνίοτε περιχεκαλυμμένοι μὲ δέρμα λιθῶδες.

Τινὲς διαιροῦσι τοὺς πολυτίμους λίθους εἰς Διαφανεῖς, Ἡμιδιαφανεῖς, καὶ Ἀδιαφανεῖς· πολλάκις ὅμως εὐρίσκονται λίθοι διαφανεῖς καὶ ἀδιαφανεῖς ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἴδους. Οἱ πολύτιμοι λίθοι, εἶναι κυρίως 20, τοὺς ὁποίους τινὲς κατατάττουσι βαθμηδόν οὕτως· ὁ Ἀδάμας, ὁ Ἄνθραξ, ὁ Σάπφειρος, τὸ Τοπάζιον, ὁ Σμάραγδος, ὁ Ἀμέθυστος, ὁ Γρανάτης, ὁ Ὑάκινθος, τὸ Βηρίλλιον, ὁ Χρυσόλιθος, τὸ Σάρδιον, ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ Ἀγάτης, ὁ Ὀπάλλιος, ὁ Ὀνυξ, ὁ Σαρδόνυξ, ὁ Πρασίτης, τὸ Περούζιον, τὸ Λαζούριον, καὶ τὸ Τουραλίνον. Τὸ σύνηδες ζύγιον τῶν πολυτίμων λίθων εἶναι τὸ κεράτιον (κράτι), τὸ ὁποῖον διαίρεῖται εἰς τέσσαρας κόκκους (γράνα)· 12 κεράτια εἶναι ἰσοβαρῆ μὲ ἓν δράμιον.

Ὁ Ἀδάμας (Διαμάντι, Gemma Adamas, καὶ Ταυριστὶ ἑλμάς). Οὗτος εἶναι ὁ σκληρότατος, εὐειδέστατος καὶ διαφανέστατος πάντων τῶν πολυτίμων λίθων. Ἀχρωμάτιστος ὧν φαίνεται παρόμοιος μὲ τὸν καθάρωτατον κρύσταλλον. Κόπτει τὸν κρύσταλλον, τὸν ἄνθρακα, καὶ τοὺς λοιποὺς πολυτίμους λίθους, καὶ σπινθοβολεῖ διὰ τοῦ γάλυβος. Πάντοτε εὐρίσκεται

κρυσταλλωτός. καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ ὀκτῶ ἰσομεγέθεις καὶ τριγώνους ἐπιφανείας· ἐνίοτε δὲ καὶ στρογγύλης. Ἡ ὑφή αὐτοῦ εἶναι λεπιδωτή. Ἐὰν τεθῆ εἰς πῦρ ἰσχυρὸν, διαφλογίζεται ὀλίγον, καὶ ἔξατμίζεται ὅλος. Ὅταν ὁμως περικαλυφθῆ μὲ κόνιν ἀνδράκων, καὶ ἐμποδισθῆ ἢ εἰς αὐτὴν τοῦ ἀέρος εἰσόδος· τότε καὶ ἐντὸς τοῦ ἰσχυροτάτου πυρὸς διαμένει ἀμετάβλητος. Ἡ στοιχειώδης αὐτοῦ ὕλη εἶναι ὁ ἀνδραξ. Ἀντανακλᾷ πάντα τὰ χρώματα. Ἡλεκτρίζεται διὰ τῆς τριβῆς, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ πολυτίμη λίθοι, καὶ ἀφινόμενος τινὰ καιρὸν ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας, ἀκτινοβολεῖ ἔπειτα εἰς τὸ σκότος· τοῦτο ὁμως εἶναι ἰδίωμα κοινὸν, ἂν καὶ μετριώτερον, πάντων τῶν πολυτίμων λίθων, καὶ ἄλλων τινῶν μὴ πολυτίμων.

Οἱ κάλλιστοι ἀδάμαντες εὐρίσκονται ἐπὶ τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας, ἤτοι κατὰ τὴν Γολκόνδαν, Βισαπούρ, Βεσναγαὺρ καὶ Δεκάν. Πρὸς τούτοις, τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εὐρέθησαν καὶ ἐπὶ τὴν Βρασιλίαν, ὅθεν τῶρα φέρονται πολλοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἡ τιμὴ τοῦ ἀδάμαντος τίθεται κατ' ἀναλογίαν τῆς αὐτοῦ ποιότητος, τοῦ χρώματος καὶ τοῦ μεγέθους. Καλὸς νομίζεται, ὅταν δὲν ἔχη τινὰ κηλίδα, ἢ ραγίσμα, καὶ ἦναι ἀχρωμάτιστος ὡς τὸ καθαρὸν νερόν. Πρὸς τούτοις εὐρίσκονται πολλοὶ ἀδάμαντες κίτρινοι καὶ γαλανοὶ, καὶ σπανίως ῥοδόχροοι, καὶ ἔτι σπανιώτερον πράσινοι, οἱ ὁποῖοι νομίζονται καὶ τιμιώτατοι.

Οἱ ἀνέργαστοι ἀδάμαντες ἀκονιζόμενοι, γίνονται Πεδινοὶ (γιαρὶμ Βριλλάντ τουρκιστί), Ροζέται, Βριλλάντια, καὶ Χονδροειδεῖς (τσιάπα τουρκιστί). Οἱ πεδινοὶ ἀκονίζονται ἄνω καὶ κάτω ὁμαλῶς· αἱ δὲ ροζέται ἀκονίζονται κάτωθεν ὁμαλῶς, καὶ ἄνω κατὰ γωνίας· καὶ τὰ βριλλάντια, ἄνω καὶ κάτω κατὰ γωνίας· χονδροειδῆ δὲ ὀνομάζονται τὰ εὐτελέστατα τῶν βριλλαντίων εἶδη. Ὁ ἀδάμας δὲν ἀκονίζεται ἀλλῶς, εἰμὴ πάλιν μὲ ἀδάμαντα· διὰ τοῦτο συντρίβοντες πρὸς ἀλλήλους τοὺς εὐτελεῖς ἀδάμαντας,

συλλέγουσι τὴν γενομένην κόκκιν, καὶ με αὐτὴν ἀκονίζουσι καὶ στιλβόνουσι τοὺς καλοὺς ἀδάμαντας καὶ ἄλλους πολυτίμους λίθους.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας ἔχει τὸν μέγιστον ἀδάμαντα, ὅστις εὐρέθη ἐπὶ τὴν Βρασιλίαν, καὶ κατὰ τὴν κοινοτέραν γνώμην εἶναι ἰσοβαρῆς μετὰ 1680 κεράτια, καὶ ἀξίζει 224 μυλλιονίων φουντστέρλιγκα· Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας ἔχει ἓνα ἀδάμαντα 215 κερατίων· ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Βιέννης ἔχει ἓνα 139 κερατίων, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἓνα ἄλλον 137 κερατίων. (*)

Πρὸς τούτοις, τοὺς νεωτέρους καιροὺς εὐρέθη κατὰ τὴν Κίναν καὶ τὰς Ἰνδίας καὶ ἄλλοις τισι πολύτιμοις λίθοις ἀδαμαντοσιδῆς, ὀνομαζόμενος Ἀ δ α μ α ν τ ὀ σ π α θ ο ν, ὅστις εἶναι ἀδιαφανῆς, φαιὸς, ἢ μελανός, καὶ οὕτω σκληρὸς, ὥστε ἀκονίζεται μετὰ τὴν κόκκιν αὐτοῦ ὁ ἀδάμας, καὶ ἕτεροι πολύτιμοι λίθοι. Ὁ Κιρκόνι-

(*) Ὁ τῆς Πορτογαλλίας ἀδάμας ἀμφιβάλλεται ἂν ἦναι τρωπικὸν ἀδάμας ἢ λευκὸν τοπαζίον. Ἐστάλη δὲ τὸ 1746 ἐκ τῆς Βραζιλίας πρὸς τὴν βασίλισσαν τῆς Πορτογαλλίας, καὶ τιμᾶται ἕως 30,000,000 διστήλων.— Ὁ ἀδάμας τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας εἶναι σχεδὸν κατὰ τὸ μέγεθος ἴσος μετὰ τῶν περισσευόντων. Ἦτο δὲ πρότερον, ὡς λέγεται, ὁ ἀδάμας οὗτος ὀφθαλμὸς εἰδώλου τινὸς εἰς Σιριγγάμ, καὶ ἐκλέφθη ἐκεῖθεν ὑπὸ τινος στρατιώτου, ὅστις ἐπὶ τούτῳ εἶχε γένειν ἱερεὺς τοῦ εἰδώλου. Ἐπώλησε δ' αὐτὸν ὁ σματιώτης εἰς τινα πλοίαρχον, εἰς Μαδρὰς, καὶ οὗτος πάλιν εἰς τινα Ἰουδαῖον μετὰ ταῦτα δ' ἠγοράσθη παρὰ τινος ἐμπόρου Ἑλληνοῦ, ὅστις καὶ τὸν μετεπώλησεν (1766) εἰς τὸν πρίγγιπα Ὀρλώφ, διὰ τὴν αὐτοκρατορίσαν Αἰκατερίνην, με σημαντικὴν ποσότητα χρημάτων, καὶ ἐτήσιον πληρωμὴν σχεδὸν 20,000 διστήλων, ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἐμπόρου.— Ὁ τῆς Γαλλίας ἀδάμας ἐφέρθη ἐκ τῆς Ἰνδίας ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου τῆς ἐν Σουμάτρα Βεγγάλης Γεωργίου Πίττ, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἐπωλήθη εἰς τὸν Δούκα τῆς Αὐρηλίας.— Ἄλλ' ὁ μεγαλύτερος τῶν ἀδαμάντων [παρεκτὸς τοῦ τῆς Πορτογαλλίας] εἶναι ὁ εἰς τὸ Κόλορον [εἰς Ἰνδοστὰν] εὐρέθεις τὸ 1550, ζυγίζων ἕως 280 κεράτια. Εὐρίσκεται δὲ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μεγάλου Μογόλου, καὶ τιμᾶται περίπου 3,000,000 διστήλων.— Καὶ ἕτερος δὲ μέγας ἀδάμας εὐρίσκεται εἰς τὴν νῆσον Βόρνεον. Ε.

ος Ἀδάμας, ὅστις λέγεται καὶ Ἰακουὼν καὶ Σαργὼν, νομίζεται ὑπὸ τινων ὡς εἶδος τι ἀδάμαντος, καὶ εὐρίσκεται κατὰ τὴν Κεϋλόνην, ἔχων χρώματα διάφορα, ὄλον φαιὸν, λευκὸν, ὑποκίτρινον, ὑποκόκκινον κ. τ.

Ὁ Ἄνθραξ (Ροβίνι κοινῶς, καὶ τουρκιστὶ Γιακούτ). Οὗτος μετὰ τὸν ἀδάμαντα εἶναι ὁ μᾶλλον σκληρὸς καὶ πολύτιμος λίθος, καὶ ὠνομάσθη οὕτω, διότι φαίνεται ὡς ἄνθραξ ἀναμμένος. Εὐρίσκεται δὲ πάντοτε χρυσταλλωτὸς καὶ ὀκτάγωνος, καθὼς καὶ ὁ ἀδάμας, καὶ ἔχει χρῶμα κόκκινον διαφόρων βαθμῶν, καὶ ὑφὴν λεπιδοειδῆ καὶ στιλπνὴν. Ἄντέχει εἰς τὸ πῦρ ὑπὲρ τὸν ἀδάμαντα, καὶ τήκεται εὐκόλως μετὰ τοῦ βορακίου. Στοιχειώδεις αὐτοῦ ὕλαι εἶναι πυρίτις γῆ μετὰ ἀργίλου, τίτανος καὶ σίδηρος ὀλίγος.

Οἱ ἐκλεκτοὶ ἄνθρακες φέρονται ἀπὸ τῶν Ἰνδιῶν τῆς Ἀσίας, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς Πεγγου, Βισναγάρ, Καλικούτης, καὶ ἀπὸ τῆς Κεϋλόνης. Οἱ ὠραιότατοι αὐτῶν εἶναι κατακόκκινοι, καὶ ὀνομάζονται κυρίως Ἄνθρακες (Καρβούνια κοινῶς, καὶ τουρκιστὶ Ὀριεντάλ). Οἱ δὲ ἔχοντες χρῶμα κόκκινον βιολέτας λέγονται Σπινέλλα· οἱ δὲ λευκοκόκκινοι, Μπαλάσια (Λάλ τουρκιστὶ), καὶ οἱ κιτρινοκόκκινοι, Ἄνθρακίται, οἱ ὁποῖοι νομίζονται εὐτελέστεροι. Ἡ τιμὴ αὐτῶν διορίζεται κατ' ἀναλογίαν τῆς αὐτῶν ὠραιότητος καὶ τοῦ μεγέθους, καθὼς γίνεται καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς πολυτίμους λίθους.

(Ἐπεται Συνέχεια.)

[Γεωγραφ. Καπετανάχ.]

ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

ΓΛΥΠΤΙΚΗ Ἄρθρ. α.

—0—

Ἡ λέξις Γλυπτικὴ ἢ Γλυφικὴ γενικῶς λαμβάνεται κατὰ πλατύτερον νόημα, παρ' ὃ, τι σημαίνει ἐτυμολογικῶς. Καθότι μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐννοοῦμεν οὐχὶ μόνον τὸν ἐκ σκληροτέρας ὕλης σχηματισμὸν τῶν ὀρατῶν ἀντικειμένων διὰ τοῦ γλυφείου (τὸ ὁποῖον κυρίως εἶναι ἡ γλυφικὴ) ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκ μαλακωτέρας ὕλης καὶ τὸν ἐκ διαλελυμένων μετάλλων, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέρως τὴν πλαστικὴν καὶ τορνευτικὴν.

Πότε ἡ τέχνη αὕτη ἐγεννήθη, ποῖος εἶναι ὁ εὐρέτης αὐτῆς, ἢ ὁ λαὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαβε τὴν πρώτην τῆς ἀρχῆν, πῶς ἐδουλεύετο κατὰ πρῶτον, δὲν μᾶς εἶναι γνωστὸν ἐξ οὐδεμιᾶς ἱστορικῆς διηγήσεως. Ἐκ τῆς συνήθους μῦθου τοῦτο προόδου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἄλλων τεχνῶν, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι καὶ αὕτη βαθμηδὸν προώδευσεν ἐκ τῶν ἀπλουστέρων εἰς τὰ τελειότερα.

Τὰ πρῶτα τῆς γλυπτικῆς ἔργα ἦσαν βέβαια ἀτελέστατα, διότι οἱ τεχνῖται οὔτε τὴν γνῶσιν τοῦ σχεδιάζειν εἶχον, καὶ ἔλειπεν ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἡ ἐφευρετικὴ ἀγχίνοια· ἑσπεροῦντο δ' ἀκόμη καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι τὰ ἀρχαιότερα σχήματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θεῶν ἦσαν μόνον ἀπλοῖ στύλοι ἢ ὄγκοι ξύλων ἔχοντες εἰς τὸ ἄνωθεν μέρος εἰδός τι κόμβου, ἢ ὄντες στρογγύλοι, διὰ νὰ φανερώνωσι τὴν κεφαλὴν. Τοιοῦτον ἦτο τὸ ἀρχαιότατον ἄγαλμα τῆς Κυβέλλης ἢ Ῥέας, ἐκ τῆς Φρυγίας φερθὲν εἰς τὴν Ῥώμην. Καὶ κατὰ τοὺς χρόνους δ' ἀκόμη τοῦ Πausανίου, λίθοι καὶ ὄγκοι ξύλων ἐφυλάττοντο εἰς τοὺς ναοὺς, θεωρούμενα μὲ ἰδιαιτέρον θρησκευτικὸν σέβας, ὡς αἱ ἀρχαιότεραι παραστάσεις τῶν Θεῶν των. Βαθμηδὸν δὲ καὶ τὰ κυριώτερα μέρη τοῦ σώματος ἐμορφώθησαν, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν παριστάνοντο μόνον δι' ἀπλῶν γραμ-

μῶν, ἀκολούθως δ' ἔγιναν τελειότερα καὶ πληρέστερα. Πρῶτος ὁ Δαίδαλος, κατὰ τοὺς Ἕλληνας, ἔδωσε ζω-
ρότητα εἰς αὐτὰ διὰ τὸ ὁποῖον καὶ λέγεται ὅτι κα-
τεσκεύαζε ζῶντα ἀγάλματα, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ἐδίδετο κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους εἰς τὰ ἀξι-
ολογώτερα ἔργα τῆς τέχνης.

Πρὶν ἐμβῶμεν εἰς λεπτομερεστέραν ἔρευναν τῆς προ-
όδου τῆς γλυπτικῆς τέχνης, ὀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν
ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν ὑλῶν τὰς ὁποίας μετεχειρίζον-
το πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀγαλμάτων. Αἱ μαλακώ-
τεραι ὕλαι ἦσαν πρὸ πάντων ὁ ἄργιλλος, ὁ γύψος,
τὸ κηρίον καὶ τὰ τοιαῦτα, αἱ δὲ σκληρότεραι ἦσαν
ξύλα, ἐλεφάντινα ὀστᾶ, μάρμαρον καὶ χαλκός.

Ἐκ τῶν σκληροτέρων ὑλῶν, τὸ ξύλον εἶχε τὴν μεγα-
λητέραν προτίμησιν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, διότι
εὐκόλως ἐδοιλεύετο, καὶ μάλιστα διὰ μεγαλήτερα σχή-
ματα, καὶ διὰ τοὺς διαφόρων εἰδῶν καλλωπισμούς,
κτλ. Εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐκλογὴν τοῦ ξύλου, ἀπέβλε-
πον πρὸ πάντων εἰς τὴν στερότητα, τὴν μονιμό-
τητα καὶ τὸ χρῶμα αὐτοῦ. Ὁ ἔβενος, ἡ κυπάρισσος
καὶ ἡ κέδρος εἶχον τὴν προτίμησιν· μετεχειρίζοντο
ὁμως καὶ τὴν κιστέαν, τὴν ἄκανθον, τὴν σφέδαμνον,
τὴν πύξον, τὴν λεύκην καὶ τὴν δρυῖν, καὶ κοινότερα
ἀκόμη εἶδη ξύλου. Πολλάκις δὲ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ
ξύλου ἀπέβλεπον καὶ εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ ιδιώ-
ματα τῆς παρισταμένης θεότητος, ὡς ἐγίνετο καὶ εἰς
τὰς ἄλλας ὕλας. Οὕτως εἰς τὴν Νάξον κατεσκεύαζον
ἄγαλμα ἐκ κλήματος. Ὁ Πλούτων παρίστατο κοι-
νῶς εἰς ἔβενον ἢ μέλαν μάρμαρον.

Οἱ περιφημότεροι τῶν ἀρχαίων γλυπτῶν μετεχει-
ρίζοντο τὸ ἐλεφάντινον ὀστοῦν καὶ διὰ τὴν λευκότητά
καὶ διὰ τὴν ὁμαλὴν ἐπιφάνειάν του, οὐχὶ μόνον διὰ μι-
κρὰ σχήματα, ἀλλὰ καὶ διὰ μεγαλήτερα, καὶ διὰ κολοσ-
σαϊκὰ ἀκόμη ἀγάλματα, ἅτινα ἐνίοτε ἐγίνοντο ἐξ
ἐλεφαντίνου καὶ χρυσοῦ ὁμοῦ. Τοῦ εἶδους τούτου ἦσαν
τὰ δύο περιφημότερα ἀγάλματα τῆς ἀρχαιότητος, ἦτοι

τὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἔργα τοῦ περιφήμου ἀγαλματοποιοῦ Φειδίου. Εἰς τὰ ἐκ τῆς ὕλης ταύτης μεγαλήτερα ἀγάλματα τὸ ἐνδότερον μέρος συνίσταται ἐκ ξηροῦ ξύλου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφηρμόζεται τὸ ἐλεφάντινον, καὶ πιθανῶς ἀφοῦ μέγα μέρος αὐτοῦ ἐδουλεύετο πρότερον. Ὀλίγα ὅμως τοιοῦτου εἶδους λείψανα διασώζονται, διότι τὸ ἐλεφάντινον φθείρεται ταχέως ἐντὸς τῆς γῆς.

Τὸ μάρμαρον ἦτον ἡ ἀξιολογώτερα ἔλη διὰ τὴν γλυπτικὴν. Ἦσαν δὲ πολλὰ τὰ εἶδη αὐτοῦ, διαφέροντα κατὰ τὸ χρῶμα, τὴν στερρότητα καὶ τὴν στιλπνότητα. Τὰ καλλήτερα αὐτῶν ἦσαν τὰ Πεντελικὰ (*), τὰ Πάρια, τὰ Λύδια, καὶ τὰ Ἀλαβάνδια ὁ πορφυρίτης, ὁ γρανάτης, καὶ ἄλλα τινὰ μέλινα μάρμαρα ἦσαν ἐν χρήσει, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Αἴγυπτιοῖς. Τὰ δὲ μεγαλήτερα ἀγάλματα κατασκευάζοντο πολλάκις ἐκ πολλῶν μαρμάρων, καὶ διαφόρων χρωμάτων. Εἰς πολλὰ δὲ ἀγάλματα μόνον μέρη τινὰ ἦσαν μάρμαρον, ὡς ἡ περιφήμος Ἀθηνᾶ τοῦ Φειδίου, ἥτις νος κατ' ἐξοχὴν αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν ἦσαν ἐκ μαρμάρου, κατὰτι χωρίον τοῦ Πλάτωνος.

Τὰ διάφορα δὲ τεμμάχια τῶν μαρμάρων συνηνόνοντο διὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ λεγομένης λιθοκόλλας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ τὰ μάρμαρα ἐλειαίνοντο, καὶ πολλάκις, μετὰ τὴν τελείωσιν ἐπλύνοντο μὲ πηκτόν τι ὑγρὸν διὰ νὰ λάβωσι πλειοτέραν στιλπνότητα.

Οἱ παλαιοὶ μετεχειρίζοντο εἰς κατασκευὴν ἀγαλμάτων καὶ μίγμα διαφόρων μετάλλων, καὶ μάλιστα χαλκοῦ, εἰς ἑκατὸν λίτρας τοῦ ὁποῖου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπρόσθετον ἐν ὀκτῆμόριον μολύβδου ἢ κασιτιέρου. Κυρίως δὲ εἰς τὸ μίγμα παρετήρουν τὸ γινόμενον χρῶμα. Τὰ καλλήτερα εἶδη τοῦ χαλκοῦ ἦσαν τὰ τῆς Δήλου καὶ τὰ τῆς Αἰγίνης. Τὸ πολυτιμότερον δὲ

[*] Διὰ τὴν εἰς τὸ 6 φυλλάδ. σύγχυσιν τῆς Πεντίλης πρὸς τὴν Πάρηδα, ὁρ. τὰς ἐν τῷ τέλει τοῦ IB. φυλλάδ. διορθώσεις

εἶδος ἦτον ὁ ὀρειίχαλκος, οὐχὶ βέβαια ὁ (ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ) κοινῶς λεγόμενος τὴν σήμερον Μπρόντσο, ἀλλὰ φυσικόν τι προϊὸν τοῦ εἶδους τούτου, ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς.

Πολλὰ ἀγάλματα ἐκ χαλκοῦ, ἂν καὶ φαίνηται ὑπερβολή, ἦσαν ἐξαισίου μεγέθους καὶ τῶντι κολοσσαϊκά· ὡς π. χ. τὸ περίφημον ἄγαλμα τοῦ Ἡλίου, κείμενον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος τῆς Ῥόδου, 105 πόδας τὸ ὕψος. Πολλάκις δὲ τὰ ἐκ χαλκοῦ ἀγάλματα ἦσαν κεχρυσωμένα ἐξωθεν, ἢ ὅλα ἢ κατὰ μέρος, καὶ συνήθως ἐχρίοντο διὰ νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν. Καὶ ἐκ τῶν πολυτιμοτέρων μετάλλων, ἦτοι τοῦ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, οἱ παλαιοὶ ἐνίοτε κατεσκεύαζον ὀλόκληρα ἀγάλματα, ἅτινα ὅμως ἦσαν ἔσωθεν κοίλα, ὡς καὶ τὰ ἐκ χαλκοῦ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

—0—

Ὁ κόπος ἄνευ τοῦ κεφαλαίου δὲν δύναται, ὡς εἶπομεν (σελ. 276) νὰ προᾶξῃ οὐδέν. Παρεκτὸς ὅμως τοῦτου εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἄλλα διάφορα μέσα, ἐξ αὐτομάτου διδόμενα παρὰ τῆς φύσεως, ἐκ τῆς συσσωματώσεως τῶν ὁποίων προκύπτει μεγίστη ὠφέλεια.— Οὕτως ὅταν ἀροτριῶμεν καὶ σπείρωμεν τὴν γῆν, παρεκτὸς τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην, καὶ παρεκτὸς τοῦ προακτικοῦ κεφαλαίου, ἦτοι τοῦ ἀρότρου, τοῦ λίσγου, τοῦ σπόρου, τῆς τροφῆς καὶ τοῦ μίθου τῶν ἐργατῶν, προσ απαιτεῖται ἀκόμη καὶ ἡ συνἐνέργεια τῆς γῆς, τοῦ ἀέρος, τῆς βροχῆς, καὶ τοῦ ἡλίου, ἅτινα κυρίως συντείνουσι νὰ δώσωσι τὸ νέον προϊὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θέρους.

Εἰς τὰ φυσικὰ μέσα ἀνάγονται ἀκόμη καὶ οἱ νόμοι τοῦ φυσικοῦ κόσμου, ὡς ἡ βαρύτης, δι' ἧς καταβαίνει τὸ βάρος τοῦ ὕψους π. χ., ὁ μαγνητισμὸς, δι' οὗ κινεῖται ἡ ναυτικὴ πυξίς, ἡ ἐλαστικότης τοῦ χάλυβος, ἡ κατόξλιψις τῆς ἀτμοσφαιρας κτλ κτλ.

Πολλάκις τὰ φυσικὰ μέσα εἶναι τοσοῦτον συνδε-
μένα μετὰ τοῦ κεφαλαίου, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ
εἴπωμεν ποῖον συντείνει πλειότερον εἰς τὴν ἐξαγωγὴν
τῶν προϊόντων. Πεδιάδα ἄκαρπον καὶ ξηρὰν δυνά-
μεθα νὰ κάμωμεν καρποφόρον καὶ γόνιμον διὰ τῶν
τεχνητῶν ποτισμάτων, εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς βλέπομεν, τὸ
κεφάλαιον ἔχει μεγαλύτερον μέρος· ἐξ ἐναντίας δὲ εἰς
ἄλλα (ὡς εἰς τὸν ἀνεμόμυλον π. χ.) ἡ φύσις φαίνεται
ὅτι ὑπέρεχει. Εἴτε ἐκ τύχης δὲ εἴτε ἐκ τῆς ἀγχινοί-
αστου, ὁ ἄνθρωπος δύναται εἰς πολλὰ πράγματα κατὰ
μέρος νὰ ἐξοικονομήσῃ τὴν ἔλλειψιν τῶν φυσικῶν μέσων·
γενικῶς ὅμως ἡ φύσις εἶναι ὁ συνεργὸς τοῦ ἀθρώπου
καὶ τοῦ κεφαλαίου του, καὶ χωρὶς τῶν μέσων αὐτῆς δὲν
ἤθελεν εἶσθαι οὔτος ἰκανὸς νὰ πράξῃ οὐδέν.

Ὁ Κόπος. λοιπὸν, τὸ Προακτικὸν Κεφάλαιον καὶ τὰ
Φυσικὰ Μέσα εἶναι αἱ ἀναπόφευκτοι πηγαὶ εἰς τὴν
ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων· δὲν εἶναι δὲ ἀπολύτως ἀναγ-
καῖον καὶ τὰ τρία ταῦτα νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὸ αὐτὸ
ἄτομον.

Ὁ δυνάμενος νὰ ἐργασθῇ δύναται νὰ δανείσῃ τὸν
κόπον του εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τοῦ κεφαλαίου μόνον καὶ
τῆς γῆς.

Ὁ ἔχων κεφάλαιον δύναται νὰ δανείσῃ αὐτὸ εἰς
τὸν ἔχοντα γῆν μόνον καὶ δυνάμενον νὰ καταβάλλῃ
καὶ κόπον.

Ὁ ἔχων γῆν δύναται νὰ δανείσῃ αὐτὴν εἰς τὸν
ἔχοντα μόνον κεφάλαιον καὶ κόπον.

Ἐκαστον δ' ἐκ τῶν τριῶν τούτων ἔχει ἰδιαιτέραν
ἀξίαν καὶ τιμὴν.

Ἡ διδομένη τιμὴ διὰ τὸν κόπον καλεῖται μισθός.

Ἡ διὰ τὸ κεφάλαιον, τόκος ἢ διάφορον.

Ἡ διὰ τὴν γῆν, (καταχρηστικώτερον, ἐκ τοῦ οἴκου)
ἐνοίκιον.

Πολλάκις ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἔχων καὶ τὴν γῆν καὶ τὸ
κεφάλαιον καὶ τὸν κόπον, χαίρει τὰς ὠφελείας καὶ τοῦ
ἰδιοκτῆτου, καὶ τοῦ κεφαλαιούχου καὶ τοῦ ἐργάτου,

καθώς ὅστις ἐργάζεται τὸν ἴδιον αὐτοῦ κῆπον διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν καὶ ἐξόδων.

Ὅταν ἡ γῆ δὲν ἦναι ἀποκλειστικῶς ἰδιοκτησία τινός, καθὼς εἶναι λατομῖαι, δημόσιοι ποταμοὶ καὶ θάλασσαί, δύναται τις νὰ λάβῃ τὰ φυσικὰ προϊόντα, (ὡς λίθους, ἰχθῦς, μαρμαρίτας, κοράλλια κτλ.) μόνον διὰ τοῦ κόπου καὶ τοῦ πρακτικοῦ κεφαλαίου. — Ὁ κόπος καὶ τὸ κεφάλαιον ἀρκοῦσιν ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ κόπος γίνεται εἰς προϊόντα ξένων χωρῶν, προμηθεύμενα διὰ τοῦ κεφαλαίου μόνον· καθὼς εἰς τὰ τοῦ βαμβακίου κτλ. χειροτεχνικὰ καταστήματα τῆς Εὐρώπης, ἔνθα κυρίως ἡ γῆ δὲν προάγει τὰ τοιαῦτα εἶδη. Ἐκ τούτου δ' ἐξάγομεν ὅτι εἰς ἔθνος διδόμενον ὀλικῶς εἰς τὴν χειροτεχνίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, ὁ καταβαλλόμενος κόπος δὲν ἔχει ὡς ὄριον τὴν ἔκτασιν τῆς γῆς, ἀλλὰ τὴν ἔκτασιν μᾶλλον τοῦ κεφαλαίου, ἐνᾷ ἐξ ἐναντίας εἶναι φανερόν ὅτι ἔθνος διδόμενον εἰς τὴν γεωργικὴν, ἔχει χρεῖαν μᾶλλον τῆς ἐκτάσεως τῆς γῆς, ἢ καὶ κατὰ μέγα μέρος δὲν δύναται νὰ ἐλλείψῃ ἀπὸ αὐτὸ καὶ τὸ κεφάλαιον (*). Σημειωτέον δὲ ὅτι τὴν περιοχὴν μὲν τῆς γῆς, ἢ τὴν γονιμότητα αὐτῆς εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπεκτείνῃ τις παρ' ὅσον συγχωρεῖ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων· ἐξ ἐναντίας δὲ ἔχει ἀπεριόριστον δύναμιν νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ κεφάλαιόν του, καὶ ἐπομένως καταβάλλων μεγάλον κόπον ν' αὐξήσῃ τὰ προϊόντα του, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ πλούτη του. — Οὕτως οἱ κάτοικοι τῆς Γενεύης, μὲ περιοχὴν γῆς μόλις διδούσαν τὸ εἰκοστημόριον τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων των ἡδυνήθησαν νὰ ζῶσιν ἀφρονέστατα. Χῶραι τινὲς τῆς Εὐρώπης, αἵτινες ἄλλως ἤθελον μένει σχεδὸν ἔρημοι,

(*) Ὅσοι κατὰ δυστυχίαν στεροῦνται τοῦ κεφαλαίου, διὰ μέγα νὰ εἰπῶμεν ὅτι κατὰ μέγα μέρος ἐργάζονται διὰ τοὺς ἀλλοίους, καὶ τραπὴ ἀπόδειξις εἶναι οἱ κάτοικοι τῶν ἀνατολικωτέρων μερῶν μας, οἵτινες ὄντες βιασμένοι νὰ πωλῶσι τὰ προϊόντα των καὶ πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν, δὲν λαμβάνουσι οὔτε μέρος καὶ τῆς ἀντικειμένου τιμῆς.

διὰ τῆς προόδου τῶν μηχανικῶν τεχνῶν, κατήντησαν νὰ ἦναι μᾶλλον κατοικημένοι καὶ εἰς καλητέραν κατάστασιν παρὰ τὰς ἄλλας. Εἰς τὴν ΙΓ. ἑκατονταετηρίδα ἡ δημοκρατία τῆς Βενετίας, ἔχουσα μόνις μέρος γῆς εἰς τὴν Ἰταλίαν, τοσοῦτον πλοῦτον ἡδυνήθη νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ ἐμπορίου της, ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ κατασταθῇ ἱκανὴ νὰ κυριεύσῃ τὴν Δαλμάτιαν καὶ νὰ ἐξουσιάσῃ τὰς πλείοτέρας νήσους τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν μητρόπολιν ἀκόμη τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας. Ἐν γένει δὲ ἡ ἔκτασις καὶ ἡ γονιμότης τῆς γῆς ἔθνος τινὸς συνίσταται κυρίως ἐκ τῆς εὐτυχοῦς θέσεώς του· ἀλλ' ἡ αὔξησις τοῦ κεφαλαίου του προέρχεται ἐκ τῆς καλῆς χρήσεως τῶν πρώτων μέσων του, καὶ ἐκ τῆς φρονίμου κυβερνήσεως τῶν πραγμάτων του.

Μετὰ τὴν σύντομον ἐποψίν τῶν τριῶν γενικῶν μέσων τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων, θέλομεν ἐξακολουθήσειν νὰ ἀναλίσσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς ἄρθρον μας λεπτομερέστερον ἕκαστον, διὰ τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τί συντείνει μᾶλλον ἢ ἥττον εἰς τὴν ἀληθῆ πηγὴν τῆς ἀτομικῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΥΔΡΟΚΕΦΑΛΟΥ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

(διὰ τοῦ Ἰωδούχου Ποτασίου).

Ὁ Ἀξιότιμος Ἰατρὸς Κύριος Ροΐζερος συνιστᾷ τὴν χρῆσιν τοῦ Ἰωδούχου Ποτασίου εἰς μεγάλας δόσεις κατὰ τοῦ ὀξέως ὑδροκεφάλου, ὅτε τὰ κοινὰ φάρμακα ἀποτύχουσι, καὶ ἡ παράλυσις ἄρχεται μετὰ κινδύνου ἐπικειμένου θανάτου.— Ἐν βρέφει διατετὸν πάσχον ὑδροκέφαλον ὄξυν εἶχε καταντήσει καὶ ἀναίσθητον· ἡ κόρη τῶν ὀφθαλμῶν του ἦτο προσηλωμένη καὶ διεσταλμένη.

εἰς τὸ δεξιτερόν τοῦ σώματός του παράλυσις ἐντελής. ἐνῶ τὰ ἄκρα τοῦ ἀριστεροῦ ἐκινουῦντο συνεχῶς καὶ αὐτομάτως· ὁ σφυγμὸς ταχύς· τὸ σῶμα ἐκιδρωμένον· ἡ κατάποσις δύσκολος. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν Θεωρῶν τὸ βρέφος ὁ Κ. Ροῦζέρος ἐπεχείρησε τὴν χρῆσιν τοῦ Ἰωδούχου Ποτασσίου. Τὸ πρῶτον νυχθήμερον ἐχορήγησε μίαν δραχμὴν, ἣτις δὲν ἐπέφερε καμμίαν ἐπισθητὴν τροπολόγησιν τοῦ ὀργανισμοῦ. Τὴν ἐπαύριον παρατηρήθη μικράτις καλητέρευσις, ἡ κόρη τῶν ὀφθαλμῶν συνεστέλλετο καὶ δὲν ἦτο τόσον προσηλωμένη. Τὴν τετάρτην ἡμέραν ἐγένιναν κενώσεις πολλαὶ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἰλαρώτεροι. Τὴν δεκάτην δὲ τὸ βρέφος εἶχεν ἀποκτήσει καὶ τὰς νοητικὰς του δυνάμεις, καὶ τὰ μέλη τοῦ ἀριστεροῦ μέρους εἶχον ἀρχίσει νὰ κινηθῶσι, διότι μετὰ τὴν παῦσιν τῶν πρώτων αὐτοματικῶν κινήσεων εἶχον μείνει διόλου ἀκίνητα σχεδὸν μίαν ἐβδομάδα. Ἡ παράλυσις τοῦ δεξιτεροῦ μέρους ἤρχισε νὰ διαλύεται μετὰ τὴν δωδεκάτην ἡμέραν.

Ἡ ἀνάρρῳσις διήρκεσε τρεῖς μῆνας, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων ἰάθη ἐντελῶς.

(ὁ Νέος Ἀσκληπιός.)

Σ. Ὡς ἐκ τῶν συμπτωμάτων συμπεραίνοντες ὅτι ἡ ἀσθένεια αὕτη ἐπιπολάζει κατ' αὐτὰς εἰς τὴν Σμύρνην, καθυποβάλλομεν εἰς τὴν κρίσιν τῶν συμπολιτῶνμας Ἱατρῶν τὴν χρῆσιν τῆς ἀνωτέρω Θεραπείας.

—0—

ΕΝΙΑΥΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΙΒΗΡΙΑΝ ΚΑΙ ΛΑΘΙΟΝΙΑΝ.

Ἰουνίου 11. Ἡ χιών ἀρχίζει νὰ διαλύηται.

— 21. Ἡ χιών ἐκλείπει.

— 30. Οἱ ἄγροὶ ἀρχίζουν νὰ πρασινίζωσι.

Ἰουλίου 5. Τὰ φυτὰ κάμνουν βλαστούς.

— 13. Τὰ φυτὰ κάμνουν ἄνθη.

21. Οἱ καρποὶ ὠριμάζουν.

31. Τὰ φυτὰ κάμνουν σπόρον.

Αὐγούστ. 6. μέχρις Ἰουνίου 11 χιών καὶ πάγος.

ΤΟ ΒΑΡΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΓΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

—0—

Ἐνῷ ποτε εἰς καιρὸν χειμῶνος συνέπλεόν τινες μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, συνέβη σφοδρὰ ἀνεμοζάλη καὶ τρικυμία εἰς τὴν θάλασσαν, ὥστε ἤρχισαν νὰ κάμνωσι χύσιν τοῦ πλοίου, ρίπτοντες καθεὶς τὰ βαρύτερά του πράγματα. Εἷς δ' ἐκ τῶν συμπλεόντων, ἀγροῖκος κατὰ τὸ φαινόμενον, πιάσας διὰ χειρὸς τὴν γυναῖκά του, ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, εἰπὼν ὅτι κἀν-ἐν ἄλλο πρᾶγμα δὲν στοχάζεται οὔτε ἡῦρε βαρύτερον ἐκείνης.— Οἱ λόγοι οὗτοι, καθόσον μὲν ἀποτείνονται εἰς γυναῖκα ἀπαίδευτον καὶ μωρὰν, εἶναι πάντοτε τοσοῦτον ἀληθεῖς καὶ βέβαιοι κατὰ δυστυχίαν, ὥστε εἶναι ἀξιολύπητοι τῶντι ὅσοι εἶναι ἠναγκασμένοι παρὰ τῆς σκληρᾶς μοίρας των νὰ συζῶσι μετ' αὐτὰ ἐλεεινὰ ἐκτρώματα τῆς φύσεως. Ἐξ ἐναντίας ὁμως ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πεπαιδευμένη καὶ φρόνιμος γυνή, καθισταμένη ἢ χαρὰ καὶ ἢ ἀγαλλίασις τοῦ συζύγου της, οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι βᾶρος εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνακουφίζει μάλιστα ἀπὸ ἄλλα ἀναπόφευκτα εἰς τὴν ζωὴν βάρη, καὶ ἀποτελεῖ κυρίως τὴν εὐδαιμονίαν του.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΝΩΜΩΝ. (Μετάφρ. ἐκ τοῦ Ἀρμενικ.)

1 Δὲν ὑπάρχει γῆ τοσοῦτον γόνιμος ἥτις μὴ δουλευομένη νὰ προάγῃ ἐφ' ἑαυτῆς καρπὸν.

2 Ἐν δένδρον μὲ καλὸν κηπουρὸν δίδει πολλάκις πλειότερα, παρὰ πολλὰ δένδρα, χωρὶς καλὸν κηπουρὸν.

3. Τὸ πρῶτον μάθημα τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ μάθῃ τις εἶναι τὸ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἄγνοιάν του.

4. Πόσοι μεγάλοι ἄνθρωποι ἦλθαν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον καὶ ἔφυγαν ὡς μικροί· ἐκ τοῦ ἐναντίου, πόσοι μικροί ἦλθαν καὶ ἔφυγαν ὡς μεγάλοι.

5 Τὸ γῆρας εἶναι ἀρρώστια τὴν ὁποίαν ὅλοι ἐπιθυμοῦν, καὶ ἡ νεότης δῶρον τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν γνωρίζει.

6 Ἄθλιος ὁ πτωχὸς ὅστις δὲν ἔχει χρήματα νὰ ἐξοδεύσῃ, καὶ ἀθλιέστερος ὁ πλούσιος ὅστις δὲν ἔχει καρδίαν νὰ χαρῇ τὰ πλούτη του.

7 Πᾶν ζύλον ἔχει καὶ τὸν ἰδιὸν του σκῶληκα.

8 Ἰσχυρότερον εἶναι τὸ φῶς ἐνὸς Ἡλίου τὴν ἡμέραν, παρά χιλίων ἀστρῶν τὴν νύκτα.

9 Εἰς μόνος λόγος ἀρκεῖ διὰ νὰ διεγειρῇ ἔριδα, τὴν ὁποίαν χίλιοι λόγοι δὲν δύνανται νὰ καθεσυχάσωσιν.

10 Ὁ ἀμαθὴς κυττάζει ποῖος εἶναι ὅστις ὀμιλεῖ ὁ σοφὸς τί εἶναι τὸ ὁποῖον ὀμιλεῖται.

11 Μὴ θαυμάζῃς ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐμβαίνει μέσα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκβάλλει τὸν χρυσόν, θαυμάζε μάλλον ὅτι ὁ χρυσὸς ἐμβαίνει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὴν ἐκβάλλει ἔξω.

12 Ὅλα τὰ φαγητὰ πρέπει νὰ περάσωσιν ἀπὸ τὴν φωτίαν.

13 Τὸ φόφημα τῶν λύκων εἶναι ὑγεία τῶν προβάτων.

14 Ὅταν σὺ δὲν γνωρίζῃς τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσίου, οὔτε τὸ χρυσίον γνωρίζει τὴν ἰδικὴν σου.

15 Ὁ βοῦς ἂν δὲν σφαχθῇ, δὲν τρώγεται ὁ ἰχθῦς, ἂν δὲν φοφήσῃ, δὲν γίνεται τροφή.

16 Ἰῆς ἀήδονος ἢ γλυκεῖα φωνὴ τὴν κάμνει νὰ κλεισθῇ εἰς τὸ κλωβίον τοῦ ἐλέφαντος οἱ ὠραιῶι ὀδόντες τὸν κάμνουσι νὰ σκοτωθῇ τοῦ ἵππου ἢ ὠραιότης καὶ ἰσχύς τὸν κάμνουσι νὰ κλεισθῇ εἰς τὸν σταῦλον.

17 Ἡ προβούλευσις εἶναι διδάσκαλος τῶν σοφῶν, ἡ δυστυχία εἶναι διδάσκαλος τῶν τρελλῶν.

18 Ὅποιος κυττάζει ἀλλήθωρα, τὸν φαίνονται ὅλα τὰ πράγματα δύο.

19 Ὁ ποταμὸς φέρει πλειότερον ὕδωρ παρά τὴν βρῦσιν, ἀλλὰ συνεπιφέρει καὶ πολλὰς ἀκαθαρσίας.

20 Ἀφοῦ ἔφυγε τὸ πωλίον, εἰς μάτην ἔχεις τὸ κλωβίον του κλειστόν,

21 Σκύλος εἶναι, πλὴν φυλάττει. Γάτος εἶναι, πλὴν πιάνει τοὺς ποντικούς.

(Ἀπολυνθεῖ)

Θεμβρούσιος Ἰωαννῆς.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000013005

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Δείψανα τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας	289
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Νυκτερίδες)	295
Ἐπιστημονικά καὶ Φιλολογικά Καταστήματα τῆς Γαλλίας	289
Χρονολογία	302
Περὶ Πολυτίμων Λίθων	306
Καλαὶ Τέχναι (Γλυπτική)	311
Πολιτικὴ Οἰκονομία	314
ΠΟΙΚΙΛΑ.	
Υδροκεφάλου Θεραπεία	317
Ἐνιαυτὸς εἰς Σιβηρίαν καὶ Λαπωνίαν	318
Τὸ Βαρύτερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου	319
Γνώμαι Διάφοροι	Αὐτόθ.

Τιμὴ ἐτησία	}	Ἐν Σμύρῃ	30
προπληρωτέα		Διὰ τὸ ἐξωτερικόν.	40

Ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ εὕρισκονται δι-
 άφορα ἡθικά καὶ διδακτικά βιβλία.— Προκηρύσσεται δὲ καὶ ἔκ-
 δοςις **ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ** εἰς δύο τόμους, πρὸς
 χρῆσιν τῶν Σχολείων.